

Юрію Петровичу СТАРОДУБУ – 60!

Юрій Петрович Стародуб, доктор фізико-математичних наук, професор, довголітній член редколегії журналу “Геодинаміка”, недавно відзначив свій 60-літній ювілей.

Юрій Петрович ще зі шкільних років прагнув до знань. Під час навчання в школі займався в гуртку автоматичної і кібернетики, за одну з робіт був нагороджений медаллю ВДНГ СРСР. У 1970 р. закінчив Львівську СШ № 53 з золотою медаллю. У 1970–1975 рр. навчався на фізичному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка, отримав диплом з відзнакою.

З 1975 р., після закінчення ВНЗ Ю.П. Стародуб працював у системі Академії наук України: спочатку (у 1975–1991 рр.) в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача; потім (1991–2004 рр.) – в Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України (зокрема і в Карпаському відділенні ІГФ НАНУ). З 2004 р. завідував відділом методики і технології геофізичних досліджень дочірнього підприємства “Нафканафтогаз” Національної акціонерної компанії “Нафтогаз України”. З 2009 р. працює у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності на посаді завідувача кафедри цивільного захисту та комп’ютерного моделювання екогеофізичних процесів.

Дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук Ю.П. Стародуб захистив у 1984 р. у Відділі обчислювальної геофізики Інституту фізики Землі ім. О.Ю. Шмідта, м. Москва. У 1990 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника. У 2002 р. захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора фізико-математичних наук на тему “Математичне моделювання в динамічних задачах сейсміки стосовно до вивчення будови земної кори” в Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, м. Київ.

Паралельно працював за сумісництвом на кафедрі прикладної математики Української академії друкарства, економічному та геологічному факультетах Львівського національного університету імені Івана Франка. Під його науковим керівництвом захистили кандидатські дисертації троє молодих вчених.

Ю.П. Стародуб стажувався і проводив дослідження в наукових інститутах Польщі, Австрії. У 1998 р. виконував практичну роботу на тримісячних курсах у Інституті інженерної сейсміки та інженерної сейсмології в м. Скоп’є, Македонія.

Основні наукові результати Ю.П. Стародуб отримав в галузі застосування математичних методів у задачах геофізики. Він розробив, апробував і захистив у докторській дисертації матрично-скінченно-елементний метод математичного моделювання хвильових полів для розв’язання актуальних задач геофізики, а також теорію розв’язку оберненої динамічної задачі з використанням підходу стохастичного обертання та матричного методу динамічної теорії поширення сейсмічних хвиль. З використанням розроблених методик провів дослідження напружено-деформованого стану та поширення сейсмічних хвиль через перетини земної кори вздовж Карпатських геотраверсів, під атомною станцією, на нафтових родовищах. Розроблений метод моделювання хвильових полів і розв’язання оберненої динамічної задачі сейсміки застосовував на сейсмогеологічних розрізах Передкарпатського прогину під час виконання спільних робіт з Західноукраїнською геофізичною розвідувальною експедицією Держкомгеології України. Метод застосовувався також під час проведення спрямованих на пошуки нафти та газу госпдоговірних робіт з Українським науково-дослідним геологорозвідувальним інститутом, м. Київ, Управлінням “Запсибнефтегеофізика”, м. Тюмень, РРФСР, під час

досліджень у рамках планових тем НАН України, науково-дослідних тем ДП “Науканафтогаз”.

Ю.П. Стародуб – автор та співавтор 5 монографій (з них 2 комп’ютерні) та близько 100 наукових публікацій. Його монографії (Вербицкий Т.З., Починайко Р.С., **Стародуб Ю.П.**, Федоришин А.С. Математическое моделирование в сейсморазведке. – К.: Наук. думка, 1985. – 276 с.; **Стародуб Ю.П.** Прямая динамическая задача сейсмики для вивчення будови земної кори. – Львів: Світ, 1998. – 164 с.; **Стародуб Ю.П.** Обернена динамическая задача сейсмики для вивчення будови земної кори. – Львів: Світ, 1998. – 112 с.; *Crustal and Lithospheric Structure of the Carpathian–Pannonian Region – A Geophysical Perspective: Regional Geophysical Data on the Carpathian–Pannonian Lithosphere / Adam A., Bimka J., Pospisil L., **Starodub Y.** et al. //Chapter 22 // The Carpathians and their Foreland Geology and Hydrocarbon Resources AAPG Memoir 84 / edited by Jan Golonka and Frank Picha; The American Association of Petroleum Geologists. – Tulsa, Oklahoma, 2006. – 697 p.; **Стародуб Ю.П.**, Урсуляк П.П. Інформаційні технології у комп’ютерному моделюванні еколого-геофізичних процесів: навч. посібник. – Львів: Вид-во ЛДУ БЖД, 2012. – 160 с.) широко відомі у наукових колах.*

Ю.П. Стародуб брав участь у роботі багатьох конференцій, симпозіумів та асамблей в Україні та за кордоном. Серед них: 4th International Analysis of Seismicity and Seismic Risk Symposium (Пара), European Seismological Commission, XXIII, XXIV and XXI General Assembly, Carpathian-Balkan Geological Association XVI Congress (Відень), 32th International Geological congress (Флоренція), 3rd International Conference on Neural, Parallel and Scientific Computations (Атланта), 4th International Conference on Dynamic Systems and Applications (Атланта), 4th International Conference “Tools for Mathematical Modelling” (Санкт-Петербург), International geophysical conference & exhibition (Москва), IX Всесоюзная акустическая конференция (Москва), V Всесоюзное совещание “Физические свойства горных пород и минералов при высоких давлениях и температурах” (Баку), “Сейсмические методы поиска и разведки полезных ископаемых” (Київ), Всесоюзная конфе-

ренция молодых ученых “Традиционные и новые вопросы сейсмологии и сейсмостойкого строительства” (Душанбе), VIII Всесоюзный симпозиум по дифракции и распространению волн, I Всесоюзная конференция “Механика неоднородных структур” (Львів), Научно-теоретическая конференция молодых ученых-геологов “Абдуллаевские чтения” (Ташкент), I республиканская школа-семинар по геофизике (Алушта), Міжнародні науково-технічні симпозіуми “Геоінформаційний моніторинг навколишнього середовища – GPS- і GIS-технології” (Алушта), Міжнародні наукові конференції “Моніторинг небезпечних геологічних процесів та екологічного стану середовища”, Міжнародні науково-практичні конференції “Нафта і газ України”, “Уроки і следствия сильных землетрясений” (Ялта) тощо.

Юрій Петрович є членом Спеціалізованих вчених рад з захисту кандидатських і докторських дисертацій у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності та в Інституті геофізики НАН України (м. Київ). Він активно допомагає підвищувати науковий рівень молодим ученим, керує підготовкою трьох кандидатських та трьох докторських дисертацій.

Ю.П. Стародуб – активний учасник наукових товариств: з 1991 р. – наукового товариства ім. Т. Шевченка, з 2002 р. – товариства геофізиків-дослідників – SEG (Society of Exploration Geophysicists, ID 144655), з 2002 р. – американського інженерного товариства (UESA), з 2003 р. – Українського геологічного товариства. У 2004 р. обраний член-кореспондентом, а з 2007 р. – академіком Української нафто-газової академії.

З 2003 р. біографічний профіль Ю.П. Стародуба включено у виданнях Edition of Marquis “Who’s Who in Science and Engineering”, у 2004 р. включений у список “2000 Видатні вчені XXI століття – 2004”, Cambridge CB2 3QP England. Американським біографічним центром висунутий на номінацію “Людина року – 2007”.

Редколегія журналу “Геодинаміка”, колеги та друзі широко вітають Юрія Петровича Стародуба з ювілеєм, бажають здоров’я, щастя, творчої наснаги та подальших наукових здобутків.

ЮРИЮ ПЕТРОВИЧУ СТАРОДУБУ – 60!

YURIY PETROVYCH STARODUB IS 60!